

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
з підготовки до практичних занять,
самостійної та індивідуальної роботи з
освітнього компонента «Практикум з загальної психології»
для здобувачів спеціальності С4 «Психологія»
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти
денної та заочної форми здобуття вищої освіти

РЕКОМЕНДОВАНО
на засіданні кафедри публічного управління та
адміністрування
Навчально-наукового юридичного інституту
(протокол № 2 від 21.10.2025р.)

ПОГОДЖЕНО
на засіданні Науково-методичної ради
Державного університету економіки і
технологій
(протокол № 3 від 21.10.2025р.)

Кривий Ріг
2025

Методичні вказівки з підготовки до практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи з освітнього компонента «Практикум з загальної психології» для здобувачів спеціальності С4 «Психологія» денної та заочної форми здобуття вищої освіти / укладачі: Ю. МАЄР, Н. ШУЛЮК, М. ТЮГАНОВА. Кривий Ріг, ДУЕТ, 2025 р. 35 с.

Укладачі:	Юлія МАЄР	доктор філософії з психології, доцент кафедри психології
	Надія ШУЛЮК	магістр психології, асистент кафедри психології
	Марія ТЮГАНОВА	магістр психології, асистент кафедри психології

Відповідальний за випуск: Ганна ПУРІЙ, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування, к.е.н., доцент

Методичні рекомендації з підготовки до практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи з освітнього компонента «Практикум з загальної психології». Ці методичні рекомендації розроблені для здобувачів вищої освіти спеціальності С4 «Психологія» першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форми навчання з метою формування практичних умінь і навичок дослідження базових психічних процесів людини у межах загальної психології.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Перелік завдань з підготовки до практичних занять та самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти	14
Поточне та підсумкове оцінювання	24
Перелік питань для підготовки до підсумкового оцінювання	29
Список використаних джерел	35

ВСТУП

Актуальність дисципліни «Практикум з загальної психології»

У сучасному суспільстві, яке перебуває в умовах постійних змін, зростання інформаційного навантаження та інтенсивної міжособистісної взаємодії, особливої значущості набуває розуміння психологічних процесів у реальних життєвих ситуаціях. Саме тому практичне опанування основ загальної психології стає ключовим компонентом професійної підготовки майбутніх психологів.

Дисципліна «Практикум з загальної психології» дозволяє: перевести теоретичні знання у площину практичної діяльності, розвинути психодіагностичні вміння, навчитися аналізувати поведінку людини через призму базових психічних процесів: відчуття, сприйняття, пам'яті, уваги, мислення, мовлення, емоцій та вольових актів.

Мета дисципліни «Практикум з загальної психології» - розкрити основні принципи й правила проведення дослідження структурних компонентів особистості як системного утворення, особливостей прояву та розвитку особистісних якостей; визначити відмінності у процедурі та принципах проведення дослідження особистості за різними психологічними напрямками.

Завдання дисципліни сформувані в студентів науковий підхід до вивчення особливостей розвитку й функціонування особистості; засвоїти процедурні особливості проведення групового та індивідуального обстеження в межах науково-дослідного та прикладного дослідження; - пізнавальні - познайомити студентів з основними вимогами до процедури проведення наукового дослідження особистісних якостей, з основними різновидами психологічних підходів до дослідження особистості, з факторами, які впливають на хід проведення й результати експериментального вивчення людини; - практичні - розвинути вміння планувати наукові та прикладні дослідження на рівні вивчення особистості, підбирати методичних інструментарій залежно від цілей і предмета дослідження; проводити групове та індивідуальне обстеження, підготовляти отримані результати для подальшої процедури обробки, визначати основні показники дослідження психічних процесів, явищ, особливостей, обробляти й інтерпретувати отримані дані.

Очікувані результати навчання. У результаті опанування дисципліни здобувачі вищої освіти: зможуть застосовувати базові методи дослідження психічних процесів у навчальних і практичних ситуаціях; навчатися аналізувати результати психологічного експерименту й робити обґрунтовані висновки; розвинути навички роботи в команді, оформлення протоколів та звітів; сформулюють засади для подальшої професійної спеціалізації та самостійного дослідження поведінки людини з позиції загальної психології.

**C. LIST OF COMPETENCIES AND STUDIES TARGETED RESULTS /
ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ**

**Інтегральна
компетентність (ІК)**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК05. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК09. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

**Загальні
компетентності (ЗК)**

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

**Спеціальні (фахові,
предметні)
компетентності (СК)**

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

Програмні результати
навчання (ПР)

- ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
- ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника. .
- ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
- ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
- ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Метою методичних рекомендацій є надання допомоги здобувачам вищої освіти у формуванні цілісної системи теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для вивчення основних психічних процесів та закономірностей функціонування психіки людини в умовах експериментального дослідження.

Рекомендації спрямовані на: засвоєння ключових понять загальної психології, зокрема механізмів відчуття, сприйняття, уваги, пам'яті, мислення, емоцій, мовлення та вольових дій; оволодіння базовими методами психологічного експерименту й умінням аналізувати результати спостереження та тестування; розвиток практичних навичок опису, інтерпретації й узагальнення емпіричних даних; формування аналітичного мислення та здатності пов'язувати теоретичні знання з прикладними аспектами психологічної практики.

Тема 1. Специфіка методів психологічного дослідження.

1. Специфіка методів дослідження в психологічному дослідженні.
2. Множинність класифікацій психологічних методів. Класифікація методів психологічного дослідження Б.Г. Ананьєва.
3. Три основні напрями психодіагностичного дослідження особистості: об'єктивний, суб'єктивний та проєктивний.
4. Специфіка об'єктивного психодіагностичного напрямку дослідження особистісних якостей.
5. Специфіка суб'єктивного психодіагностичного напрямку дослідження особистісних якостей.
6. Специфіка проєктивного психодіагностичного напрямку дослідження особистісних якостей.

Запитання для самоконтролю:

1. Які існують основні класифікації психологічних методів, і чим вони відрізняються між собою?
2. У чому полягає різниця між об'єктивним, суб'єктивним і проєктивним напрямками психодіагностики особистості?
3. Які складові має методика спостереження як метод психологічного дослідження і як складається програма спостереження?
4. Які форми опитування використовуються в психологічному дослідженні, та які етапи передбачає процес їх проведення?
5. Яке значення мають критичність і самокритичність у професійному становленні психолога?

Самостійна робота:

Написати реферат на одну з тем, від 10 сторінок.

Реферат (лат. *refero* — доношу, повідомляю, переказую) — короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлений у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури на тему).

Оформлення реферату: титул, зміст, вступ, література.

Текст реферату необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Шрифт тексту – Times New Roman, накреслення – звичайне, розмір шрифту 14 пт, колір тексту – чорний. Параметри абзацу: вирівнювання – за шириною, перший рядок – відступ 1,25 см, інтервал – до абзацу 0 пт, після абзацу 0 пт, міжрядковий інтервал – полуторний.

Теми:

Тема 1: Методи психофізіологічних досліджень. Психофізіологічні процеси.

Тема 2 : Психофізіологія емоцій, свідомості та сну.

Тема 3: Психофізіологія рухів та станів.

Тема 4: Психофізіологія адаптації та забезпечення діяльності.

Тема 5: Теоретичні та методологічні аспекти індивідуальної мінливості психіки. Ієрархічна модель

Тема 6: Психологічний аналіз диференційних координат особистості.

Тема 7: Диференціальні аспекти вікової та педагогічної психології.

Тема 8: Диференційні аспекти соціальної психології.

Опрацювання літератури:

основна: 1-4.

додаткова: 1-8.

Тема 2. Дослідження особливостей відчуття та сприйняття.

1. Класичні психофізичні методи визначення порогів чутливості та чинники, що на них впливають.

2. Методи дослідження константності та предметності сприйняття.

3. Методи вивчення об'єму сприйняття та перцептогенезу.

4. Дослідження особливостей сприйняття часу: методи, прийоми, закономірності.

5. Методи вивчення уявлення: класифікація, характеристика, експериментальні прийоми.

Самостійна робота:

Здійснити пошук наукової публікації з проблематики, що охоплюється курсом «Практикум з загальної психології». Обрана стаття повинна відповідати наступним критеріям:

- бути опублікованою в науковому журналі (українському або міжнародному);
- мати чітко вказаного автора, назву та електронне посилання (DOI або URL);
- стосуватися однієї з базових тем курсу (історія психології, предмет і методи психології, основи психічної діяльності тощо);
- містити актуальну наукову інформацію, що може бути використана для рефлексії та аналітичного осмислення.

На основі прочитаної статті підготуйте есе, в якому:

- коротко охарактеризуйте основні положення статті;
- висловіть власне бачення проблеми, що розглядається у публікації;
- аргументовано проаналізуйте значущість отриманої інформації для розуміння предмету психології.
- Обсяг есе: 1–3 сторінки друкованого тексту (шрифт Times New Roman, 14 кегль, міжрядковий інтервал 1,5).

Запитання для самоконтролю:

1. У чому полягає суть класичних методів дослідження абсолютних і диференціальних порогів чутливості, таких як метод мінімальних змін, постійних подразників та середньої оцінки?
2. Які умови впливають на значення порогів чутливості, і як вони враховуються у психофізичних експериментах?
3. Які існують методи дослідження константності та предметності сприйняття, і в чому полягає їхнє значення?
4. Якими є основні методи дослідження об'єму сприйняття та перцептогенезу, і як вони реалізуються в експериментальних умовах?
5. Які методи використовуються для вивчення особливостей сприйняття часу та процесів уявлення, і як класифікуються методи дослідження уявлень?

Опрацювання літератури:

основна 1-4.

додаткова 1-8.

Тема 3. Дослідження особливостей уваги та пам'яті.

1. Експериментальні методи дослідження пам'яті: загальна характеристика та підходи.
2. Методи дослідження об'єму короткочасної пам'яті: підходи Джекобса і Бушке.
3. Техніки дослідження процесів запам'ятовування, відтворення і впізнавання інформації.
4. Аналіз процесу зберігання інформації в пам'яті: методи і техніки реконструювання.

Запитання для самоконтролю:

1. У чому полягає суть методів Джекобса та Бушке для дослідження об'єму короткочасної пам'яті, і які особливості має кожен з них?
2. Які основні мнемічні процеси вивчаються в експериментальній психології пам'яті, і якими методами їх досліджують?
3. Як здійснюється експериментальне дослідження процесу запам'ятовування за допомогою методів утримання членів ряду, завчання, вдалих відповідей та антиципації?
4. Які методи застосовуються для дослідження процесів відтворення та впізнавання, і яку роль відіграє метод тотожних рядів?
5. Які методи використовуються для аналізу процесу зберігання інформації у пам'яті, і як працює техніка реконструювання ряду?

Опрацювання літератури:

основна 1-4.

додаткова 1-8.

Тема 4. «Методи дослідження уваги та пам'яті в експериментальній психології: прийоми, показники та інтерпретація результатів».

1. Методи аналізу опосередкованих форм запам'ятовування: подвійна стимуляція та піктограма.
2. Психологічні характеристики уваги: властивості, обсяги, динаміка.
3. Методи та прийоми дослідження властивостей уваги: стійкість, вибірковість, концентрація.
4. Методики оцінки інтелектуального обсягу та динаміки уваги: від коректурних проб до графіків працездатності.
5. Перешкоди як інструмент у дослідженні уваги: роль експериментальних факторів у психодіагностиці.

Запитання для самоконтролю:

1. У чому полягає суть методів «подвійної стимуляції» та «піктограми» при аналізі опосередкованих форм запам'ятовування?
2. Які властивості процесу уваги вважаються основними, і як розрізняють перцептивний та інтелектуальний об'єм уваги?
3. Як визначають об'єм інтелектуальної уваги, і які показники при цьому враховуються?
4. Які методики використовують для вивчення вибірковості, стійкості та динаміки уваги, зокрема метод «коректурної проби» та «подвійних зображень»?
5. Які показники характеризують переключення, концентрацію та розподіл уваги, і які перешкоди застосовуються в експериментальних умовах?

Опрацювання літератури:

основна 1-4.

додаткова 1-8.

Тема 5. Дослідження особливостей мислення та уяви.

1. Підходи до дослідження структури розумового процесу та факторів успішності мислення.
2. Методи аналізу розумових операцій: логічні дії та інтерпретація значення.
3. Стратегії вирішення розумових задач: підходи Дж. Брунера та Виготського-Сахарова.
4. Дослідження процесу розуміння тексту: методи оцінки, переказу, складання та класифікації запитань.
5. Методи вивчення мовлення: психофізіологічні, асоціативні та ігрові техніки.

Запитання для самоконтролю:

1. Які методи застосовуються для аналізу структури розумового процесу та чинників, що впливають на успішність розв'язання задач?

2. Які розумові операції вивчаються в межах дослідження мислення, і за допомогою яких методів це здійснюється?
3. У чому полягає суть методів Дж. Брунера та Виготського-Сахарова для аналізу стратегій розв'язання задач?
4. Які методи використовують для вивчення процесу розуміння тексту та як класифікуються запитання до нього?
5. Які існують експериментально-психологічні методи дослідження мовлення, і чим відрізняються прямі та непрямі підходи?

Опрацювання літератури:

основна: 1-4.

додаткова: 1-8.

Тема 6. Дослідження особливостей емоційно-вольової сфери

1. Класифікація методів вивчення психомоторних компонентів діяльності.
2. Структура реакції суб'єкта та показники ефективності психомоторної діяльності.
3. Рівні аналізу рухової активності та їх психологічне значення.
4. Методи дослідження емоційної сфери: фізіологічні показники та їх діагностика.
5. Суб'єктивні методи дослідження психоемоційної сфери та їх обмеження

Запитання для самоконтролю:

1. У чому полягає структура реакції суб'єкта, і які основні показники визначають її успішність?
2. Як класифікуються методи вивчення психомоторних компонентів діяльності, і які з них найбільш ефективні на різних рівнях аналізу рухової активності?
3. Який психологічний зміст мають основні показники рухової активності на кожному з чотирьох рівнів її дослідження (мікрорухи, макрорухи, окремий акт, цілісна діяльність)?
4. Які фізіологічні показники використовуються для діагностики емоційних станів, і які методи дозволяють їх зафіксувати?
5. У чому полягають недоліки суб'єктивного підходу до дослідження психоемоційної сфери, і як це впливає на достовірність результатів?

Опрацювання літератури:

основна: 1-4.

додаткова: 1-8.

Тема 7. Дослідження особливостей індивідуально-психологічних властивостей особистості.

1. Метод репертуарних решіток Дж. Келлі: процедура, можливості та сфери застосування.

2. Система особистісних конструктів: реконструювання та аналіз за допомогою психодіагностичних методів.
3. Семантичний диференціал як метод дослідження суб'єктивного сприймання: класичний і «казковий» варіанти.
4. Факторний аналіз у психологічному дослідженні: основи інтерпретації та побудова суб'єктивного семантичного простору.
5. Порівняльний аналіз методів вивчення особистості: репертуарні решітки, семантичний диференціал та факторний підхід.

Запитання для самоконтролю:

1. У чому полягає методика «Репертуарних решіток» Дж. Келлі, і як вона дозволяє досліджувати систему особистісних конструктів?
2. Яка процедура проведення, обробки та інтерпретації результатів однофакторного аналізу в межах дослідження особистісних особливостей?
3. Які етапи передбачає використання методики «казковий» семантичний диференціал, і в чому її специфіка порівняно з класичним варіантом?
4. Які завдання вирішуються за допомогою особистісного семантичного диференціала, і як інтерпретуються отримані результати?
5. Як відбувається графічне зображення суб'єктивного семантичного простору, і яку роль у цьому відіграє факторний аналіз?

Опрацювання літератури:

основна: 1-4.

додаткова: 1-8.

Тема 8. «Проективні методики в психологічній діагностиці особистості: інтерпретація, оцінювання та аналіз продуктів діяльності».

1. Проективні методики в дослідженні особистості: сутність, різновиди та діагностичний потенціал.
2. Кількісний та якісний аналіз у проективній психодіагностиці: підходи, етапи та інструменти.
3. Аналіз ранніх спогадів за А. Адлером як проективна методика: методика, інтерпретація, діагностичне значення.
4. Методика експертного та суб'єктивного оцінювання продуктів діяльності у проективному дослідженні.
5. Обмеження та переваги проективних методик у контексті сучасної психологічної діагностики особистості.

Запитання для самоконтролю:

1. У чому полягає суть проективних методик дослідження особистості та які методи до них належать (наприклад, аналіз ранніх спогадів А. Адлера, аналіз малюнків)?
2. Які кількісні показники можуть бути виділені під час аналізу проективних методик, і як створюються шкали для їх оцінювання?

3. Яка різниця між експертним та суб'єктивним оцінюванням продуктів діяльності в межах кількісної обробки?
4. Яка послідовність аналізу психологічних характеристик за проективною методикою, і як вона забезпечує достовірність результатів?
5. Які переваги та обмеження притаманні проективному напряму психодіагностики, і як вони впливають на інтерпретацію результатів дослідження?

Опрацювання літератури:

основна: 1-4.

додаткова: 1-8.

ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Завдання 1.

Створити презентацію на одну з тем.

1. Класифікації психологічних методів: порівняння підходів Б.Г. Ананьєва, С.Л. Рубінштейна та сучасних дослідників.
2. Три напрями психодіагностики: об'єктивний, суб'єктивний та проєктивний підходи.
3. Структура тесту як об'єктивного методу психодіагностики.
4. Проєктивні методики в психології: особливості та обмеження.
5. Метод спостереження в психології: теорія та практика.
6. Програма спостереження: складові, фіксація результатів і аналіз.
7. Інтерв'ю як метод опитування: види, фази та правила проведення.
8. Техніка складання анкет для психологічних досліджень.
9. Засоби активізації респондента під час опитування.
10. Робота психолога з незадовільними відповідями респондентів.
11. Специфіка методів дослідження в психології: загальна характеристика.
12. Множинність класифікацій психологічних методів: порівняльний аналіз підходів Б.Г. Ананьєва, С.Л. Рубінштейна, Г.Д. Пирьйова, М.С. Роговіна, Г.В. Залевського.
13. Основні напрями психологічного дослідження: емпіричний, експериментальний і теоретичний.
14. Етичні аспекти проведення психологічних досліджень.
15. Об'єктивний, суб'єктивний та проєктивний напрями психодіагностики: особливості та сфери застосування.
16. Тести як об'єктивні методи дослідження особистості: структура, види, особливості аналізу результатів.
17. Структура психологічного опитувальника: суб'єктивний метод оцінки психічних якостей.
18. Проєктивні методи в психологічному дослідженні: переваги та недоліки.
19. Основні види проєктивних методик: особливості якісного та кількісного аналізу.
20. Спостереження як метод і як методика психологічного дослідження.
21. Основні складові програми спостереження: цілі, об'єкт, умови проведення.
22. Засоби фіксації результатів спостереження в психологічному дослідженні.
23. Обмеження та труднощі в застосуванні методу спостереження.
24. Специфіка застосування опитування в психологічному дослідженні.
25. Основні форми опитування: інтерв'ю та анкетування.

26. Види інтерв'ю в психології: структуроване, напівструктуроване та неструктуроване.
27. Основні фази проведення опитування та правила формулювання питань
28. Техніка роботи психолога при отриманні незадовільної відповіді від респондента.
29. Методи стимулювання активності респондента під час опитування.

Завдання 2.

Створіть презентацію на одну з тем.

1. Класичні методи визначення абсолютних та диференціальних порогів відчуття.
2. Закони психофізики: від Фехнера до сучасних досліджень.
3. Умови, що впливають на значення абсолютних і диференціальних порогів.
4. Константність і предметність сприйняття: методи дослідження та їх застосування.
5. Методи дослідження об'єму сприйняття: повне та часткове відтворення інформації.
6. Перцептогенез: основні методи дослідження формування сприйняття.
7. Особливості сприйняття часу: методи та закономірності.
8. Закономірності сприйняття часової послідовності подій.
9. Дослідження процесу уявлення: об'єктивні, суб'єктивні та проєктивні методи.
10. Експериментальні процедури вивчення уявлення: самооцінка та саморанжирування.
11. Класичні методи визначення абсолютних та диференціальних порогів відчуття.
12. Метод «мінімальних змін»: сутність, застосування, обмеження.
13. Метод «постійних подразників»: переваги та недоліки у визначенні порогів.
14. Метод «середньої оцінки»: особливості процедури та точність вимірювання.
15. Фактори, що впливають на величину сенсорних порогів.
16. Основні закони психофізики: закон Вебера-Фехнера, закон Стивенса, закон Бугера-Бекеша.
17. Психофізичні методи дослідження сприйняття: експериментальні підходи.
18. Вплив контексту та уваги на сенсорні пороги.
19. Застосування психофізичних методів у сучасній когнітивній науці.
20. Методи вивчення константності сприйняття: експериментальні дослідження.
21. Предметність сприйняття: механізми та методи дослідження.
22. Взаємозв'язок між перцептивною константністю та когнітивними процесами.

23. Вплив ілюзій на константність сприйняття.
24. Метод повного та часткового відтворення інформації у вивченні об'єму сприйняття.
25. Взаємозв'язок між короткочасною пам'яттю та об'ємом сприйняття.
26. Роль уваги у сприйнятті об'ємної інформації.
27. Дослідження обсягу сенсорної пам'яті: сучасні підходи.
28. Основні методи вивчення особливостей сприйняття часу.
29. Метод відтворення певного проміжку часу: особливості та ефективність.
30. Метод абсолютної оцінки у дослідженні часових інтервалів.
31. Порівняльний аналіз методів продукування та порівняння часових інтервалів.
32. Закономірності сприйняття часу та їх варіативність у різних умовах.
33. Основні властивості уявлення: експериментальні методи дослідження.
34. Об'єктивні методи вивчення уявлення: когнітивні експерименти.
35. Суб'єктивні методи вивчення уявлення: самооцінка та саморанжування.
36. Проективні методи аналізу уявлення: особливості та застосування.
37. Взаємозв'язок між уявою та сенсорним досвідом: методологічні підходи.

Завдання 3.

Створіть презентацію на одну з тем.

1. Класичні методи дослідження короткочасної пам'яті: методи Джексона та Бушке.
2. Мнемічні процеси: методи дослідження запам'ятовування, збереження та відтворення інформації.
3. Дослідження процесу збереження інформації у пам'яті: техніка реконструювання ряду та метод заданого еталону.
4. Методи «Подвійної стимуляції» та «Піктограми» у дослідженні опосередкованих форм запам'ятання.
5. Дослідження об'єму уваги: перцептивний та інтелектуальний аспекти.
6. Стійкість уваги: метод «подвійних зображень» і графік працездатності.
7. Методи дослідження концентрації, переключення та розподілу уваги.
8. як інструмент дослідження уваги: теорія та практика.
9. Дослідження вибірковості уваги: методологічні підходи та прикладні аспекти.
10. Техніки аналізу динаміки уваги: створення графіків працездатності.
11. Експериментальні методи дослідження пам'яті: загальна характеристика.
12. когнітивних стратегій на процес запам'ятовування.
13. Аналіз процесу запам'ятовування за допомогою методу утримання членів ряду.
14. Метод завчання: застосування та ефективність.

15. Метод вдалих відповідей та метод антиципації в дослідженні пам'яті.
16. Вплив мотивації та емоційного стану на процес запам'ятовування.
17. Методи аналізу відтворення інформації: утримання членів ряду та метод тотожних рядів.

Завдання 4.

Створіть презентацію на одну з тем.

1. Особливості розпізнавання та впізнання: психологічні механізми.
 2. Дослідження особливостей пригадування за допомогою методів послідовного відтворення та реконструювання ряду.
 3. Фактори, що впливають на точність відтворення інформації.
 4. Методи аналізу процесу зберігання інформації у пам'яті: метод збереження інформації.
 5. Метод заданого еталону: особливості та застосування.
 6. Вплив часу на ефективність збереження інформації.
 7. Механізми довготривалої пам'яті: експериментальні підходи.
 8. Метод подвійної стимуляції у вивченні пам'яті: основні принципи.
 9. Метод «пиктограм» як спосіб аналізу невербальної пам'яті.
 10. Взаємозв'язок між опосередкованою пам'яттю та мисленням.
 11. Основні властивості уваги: методи дослідження.
 12. Перцептивний та інтелектуальний об'єм уваги: визначення та відмінності.
 13. Показники інтелектуального об'єму уваги та їх вимірювання.
 14. Методика «коректурної проби» як основний інструмент аналізу властивостей уваги.
 15. Основні методи дослідження вибіркості уваги.
 16. Визначення показників стійкості уваги: тривалість та динаміка.
 17. Метод «подвійних зображень» у вивченні тривалості уваги.
 18. Графік працездатності для аналізу динаміки уваги.
 19. Основні методи аналізу концентрації уваги.
 20. Методичні прийоми дослідження переключення уваги.
 21. Фактори, що впливають на розподіл уваги.
 22. Експериментальні підходи до дослідження стійкості уваги.
 23. Види перешкод у експериментальних дослідженнях уваги.
 24. Використання зовнішніх подразників у психодіагностичних тестах.
- Вплив шуму та емоційного фону на увагу.

Завдання 5.

Створіть презентацію на одну з тем.

1. Класифікація методів дослідження розумових процесів: техніка самоспостереження та метод розмірковування вголос.
2. Аналіз логічних операцій у мисленні: методи аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення та конкретизації.
3. Стратегії вирішення задач: метод Дж. Брунера та підхід Виготського-Сахарова.

4. Методи дослідження процесу розуміння тексту: складання запитань, переказ і транспозиційний аналіз.
5. Психологічний аналіз класифікації запитань при вивченні тексту.
6. Методи узагальнення та резюмування текстової інформації.
7. Експериментально-психологічні методи дослідження мовлення: прямі та непрямі підходи.
8. Асоціативні та ігрові методи в дослідженні мовного процесу.
9. Психофізіологічні методи дослідження мовлення.
10. Методики інтерпретації та оцінки значення прислів'їв як спосіб вивчення мислення.
11. Основні підходи до дослідження мислення: когнітивний, психометричний, експериментальний.
12. Аналіз структури розумового процесу: ключові етапи та методи дослідження.
13. Вплив когнітивних факторів на успішність вирішення розумових задач.
14. Порівняльний аналіз класичних та сучасних методів вивчення мислення.
15. Техніка самоспостереження як метод дослідження мислення.
16. Метод «розмірковування вголос» та його застосування у когнітивній психології.
17. Методика «підказки» у вивченні процесу розв'язання задач.
18. Аналіз процесу мислення через вирішення математичних задач зі зростаючою складністю.
19. Методи аналізу логічних операцій: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, конкретизація.
20. Техніка екстраполяції результату в процесі мислення.
21. Метод доповнення як інструмент дослідження мислення.
22. Інтерпретація та оцінка прислів'їв як спосіб вивчення розумових операцій.
23. Метод визначення стратегій мислення за Дж. Брунером
24. Методика Виготського-Сахарова: підходи до аналізу стратегій розв'язання задач
25. Роль вербалізації у виборі стратегії мислення.
26. Когнітивні стилі та їх вплив на вибір стратегії вирішення задач.
27. Оцінка продуктивності розуміння тексту: метод переказу.
28. Метод надання відповідей на запитання до тексту як спосіб аналізу розуміння.
29. Метод складання запитань до тексту: когнітивні механізми запам'ятовування.
30. Узагальнення змісту тексту: методи доповнення інформації та складання резюме.
31. Методи транспозиційного аналізу тексту (Брудного А.А.).
32. Семантичний диференціал як метод оцінки розуміння тексту.

33. Метод надання відповідей на запитання до тексту як спосіб аналізу розуміння.
34. Метод складання запитань до тексту: когнітивні механізми запам'ятовування.
35. Узагальнення змісту тексту: методи доповнення інформації та складання резюме.
36. Методи транспозиційного аналізу тексту (Брудного А.А.).
37. Семантичний диференціал як метод оцінки розуміння тексту.
38. Експериментально-психологічні методи вивчення мовлення.
39. Прямі та непрямі методи дослідження мовлення: порівняльний аналіз.
40. Психофізіологічні методи дослідження мовлення: вимірювання мозкової активності.
41. Асоціативні методи у вивченні мовної продукції. Ігрові методи дослідження мовлення: когнітивні та психологічні аспекта.

Завдання 6.

Створіть презентацію на одну з тем.

1. Класифікація методів вивчення психомоторних компонентів діяльності.
2. Структура реакції суб'єкта: визначення та оцінка успішності.
3. Дослідження рухової активності: мікрорухи, макрорухи, дії та цілісна діяльність.
4. Методи дослідження емоційної сфери: фізіологічні показники емоцій.
5. Суб'єктивні методи дослідження психоемоційної сфери: переваги та недоліки.
6. Фізіологічна діагностика емоційних станів: методи та інтерпретація даних.
7. Аналіз психомоторних дій на рівні окремого акту та його психологічний зміст.
8. Недоліки суб'єктивних показників у дослідженні емоційної сфери.
9. Методи вивчення цілісної діяльності через рухову активність.
10. Психомоторика як індикатор емоційних станів: взаємозв'язок рухів і емоцій.
11. Класифікація методів вивчення психомоторних компонентів: експериментальні, нейропсихологічні, психофізіологічні.
12. Основні підходи до аналізу психомоторики в психології.
13. Взаємозв'язок психомоторних функцій з когнітивними та емоційними процесами.
14. Методи діагностики порушень психомоторики в клінічній та нейропсихології.
15. Основні компоненти реакції суб'єкта на зовнішні та внутрішні подразники.

16. Основні показники успішності психомоторної реакції: швидкість, точність, адаптивність.
17. Вплив стресу та емоційного стану на психомоторну реакцію.
18. Психомоторна адаптація в умовах зміненого середовища.
19. Вивчення мікрорухів: методи реєстрації та їх психологічний зміст.
20. Макрорухи та їхній аналіз у контексті професійної діяльності.
21. Методи аналізу окремих рухових актів та їх когнітивний аспект.
22. Дослідження рухової активності на рівні цілісної діяльності.
23. Основні експериментально-психологічні методи дослідження емоцій.
24. Фізіологічні показники емоційних станів: електродермальна активність, частота серцевих скорочень, варіабельність серцевого ритму.
25. Використання нейрофізіологічних методів у дослідженні емоцій (ФМРТ, ЕЕГ, ПЕТ-сканування).
26. Методи аналізу міміки та голосу для визначення емоційного стану.
27. Самозвіт і його значення у дослідженні емоцій.
28. Психометричні методики дослідження емоційної сфери (опитувальники, шкали настрою, проективні методи).
29. Взаємозв'язок суб'єктивних та об'єктивних показників емоційного стану.
30. Недоліки суб'єктивного підходу у вивченні психоемоційної сфери.
31. Складність об'єктивного вимірювання емоційних станів.
32. Проблема екологічної валідності експериментів з емоціями.
33. Етичні аспекти експериментальних досліджень емоцій.
34. Обмеження використання лабораторних методів у природних умовах.

Завдання 7.

Створіть презентацію на одну з тем.

1. Метод «Репертуарних решіток» Дж. Келлі: принципи, процедура проведення та інтерпретація результатів
2. Семантичний диференціал як інструмент дослідження особистісних характеристик
3. «Казковий» семантичний диференціал: варіант особистісного методу в психологічних дослідженнях
4. Графічне зображення «суб'єктивного семантичного простору»: принципи побудови та використання
5. Проективні методики дослідження особистості: аналіз ранніх спогадів за А. Адлером
6. Аналіз малюнків як проективний метод вивчення особистості
7. Кількісна обробка продуктів діяльності: експертне та суб'єктивне оцінювання
8. Послідовність аналізу психологічних характеристик за проективною методикою

9. Переваги та обмеження проєктивних методик у психодіагностиці особистості
10. Вимоги до процедури одержання продуктів діяльності для психодіагностичного аналізу
11. Аналіз особистісних конструктів: як людина сприймає та оцінює світ
12. Реконструювання системи особистісних конструктів: психологічні особливості
13. Методика «Репертуарних решіток» у дослідженні професійного самовизначення
14. Знайомство зі схемою проведення, обробки та інтерпретації однофакторного аналізу
15. Метод факторного аналізу у вивченні особистості: принципи та застосування
16. Графічне зображення «суб'єктивного семантичного простору» як метод аналізу особистості
17. Структурний аналіз особистісних особливостей за допомогою статистичних методів
18. Семантичний диференціал як метод дослідження особистісного значення понять
19. Особистісний семантичний диференціал: побудова, проведення, обробка результатів
20. Використання семантичного диференціала у вивченні самооцінки та самосприйняття

Завдання 8.

Оберіть одне з завдань.

1. Аналіз малюнків як проєктивний метод: особливості застосування та інтерпретації.

Завдання:

- Проведіть проєктивну методику «Дім–Дерево–Людина» (малюнковий тест).
- Проаналізуйте результати за основними проєктивними критеріями (розташування, розмір, деталі, емоційний зміст).
- Сформулюйте короткий психологічний висновок.

2. Порівняльний аналіз проєктивних та об'єктивних методів дослідження особистості.

Завдання:

- Порівняйте методику «Малюнок неіснуючої тварини» (проєктивний метод) та методику «16-Факторний опитувальник Кеттела» (об'єктивний тест).
- Визначте переваги й недоліки кожного методу за критеріями: валідність, надійність, гнучкість, глибина інтерпретації.
- Підготуйте порівняльну таблицю.

3. Визначення переваг та обмежень проєктивних методик у психодіагностиці.

Завдання:

- На основі теоретичного матеріалу складіть таблицю «Переваги / Обмеження» проєктивних методів.

- Наведіть приклади ситуацій, де їх застосування є доцільним або недоцільним.

- Напишіть коротке есе: *"Чи можуть проєктивні методи бути основними в діагностиці особистості?"*

4. Основні кількісні показники у психодіагностичних дослідженнях.

Завдання:

- Ознайомтесь із результатами умовного тестування (таблиця з відповідями або даними).

- Визначте кількісні показники: частота, середнє значення, коефіцієнт варіації.

- Побудуйте графік результатів та зробіть короткий висновок про тенденції.

5. Складання шкал оцінювання для аналізу індивідуальних відмінностей.

Завдання:

- Розробіть шкалу (наприклад, 5-бальну або 10-бальну) для оцінки трьох рис особистості на основі малюнків (емоційність, відкритість, впевненість).

- Обґрунтуйте вибір критеріїв.

- Протестуйте шкалу на 2–3 зразках (можна взяти малюнки однокласників).

6. Експертне оцінювання як метод аналізу особистості.

Завдання:

- Створіть інструкцію для експертного оцінювання коротких текстів (есе або малюнків).

- Запропонуйте групі оцінити 2 роботи за розробленою шкалою.

- Порівняйте результати експертів і проаналізуйте рівень узгодженості оцінок.

7. Суб'єктивне оцінювання в дослідженнях особистісних характеристик.

Завдання:

- Попросіть одного з учасників оцінити себе за 5 особистісними характеристиками за шкалою 1–10.

- Проведіть співставлення з оцінкою, яку дали йому 2 інші учасники.

- Проаналізуйте розбіжності між самооцінкою та оцінкою іншими.

8. Кількісна обробка продуктів діяльності у психологічних дослідженнях.

Завдання:

- Використайте малюнкову методику, запропонуйте учасникам намалювати «емоцію».

- Визначте кількісні показники (кількість кольорів, деталей, просторове розташування).

- Побудуйте таблицю з результатами і порівняйте учасників за заданими параметрами.

9. Формування вимог до процедури отримання продуктів діяльності в психологічному аналізі.

Завдання:

- Розробіть інструкцію для проведення малюнкової або наративної проєктивної методики (враховуючи умови, тривалість, матеріали, інструкції).
- Обґрунтуйте важливість кожного пункту інструкції з точки зору забезпечення достовірності результатів.

10. Послідовність аналізу психологічних характеристик за проєктивною методикою. Способи поєднання якісного та кількісного аналізу у вивченні особистості.

Завдання:

- Проведіть міні-дослідження за однією проєктивною методикою (наприклад, аналіз малюнку).
- Опишіть психологічні характеристики досліджуваного якісно (словесна інтерпретація) та кількісно (оцінювання за шкалою).
- Сформулюйте висновок, який базується на поєднанні двох типів аналізу.

ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

H. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Складові поточного контролю результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти	Форма підсумкового контролю			
	екзамен		залік	
	за формами навчання		за формами навчання	
	денна	заочна	денна	заочна
Поточний контроль				
Знання, уміння та навички, продемонстровані на аудиторних заняттях	20	20	-	-
Виконання модульних контрольних робіт	10	10	-	-
Виконання і захист завдань самостійної роботи	10	10	-	-
Професійні комунікації за компонентом	5	5	-	-
Наукова робота за компонентом	5	5	-	-
Підсумковий контроль				
	50	50	-	-
УСЬОГО	100	100	-	-

Результати контролю знань слугують основним показником, за яким оцінюється робота окремого здобувача, академічної групи, курсу.

Контроль знань здійснюється у вигляді:

- 1) поточного контролю знань ;
- 2) підсумкового контролю знань .

Поточний контроль знань здобувача є невід'ємною частиною всього навчального процесу і засобом виявлення ступеню засвоєння здобувачем програмного матеріалу.

Підсумковий контроль результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти

1. На екзамені оцінюванню підлягають:

- володіння категоріальним апаратом, фаховою термінологією та теоретичними знаннями;
- вміння демонструвати практичні навички при розв'язуванні задач, вирішенні ситуацій;
- вміння продемонструвати креативність та системність знань, володіння сучасними методами, методиками при вирішенні практичних питань.

2. Загальна підсумкова оцінка вивчення освітнього компоненту з підсумковим

контролем у формі екзамену складається із суми результатів поточного та підсумкового контролю, яка фіксується в екзаменаційній відомості. Якщо за результатами екзамену здобувач вищої освіти набрав менше 30 балів, вважається, що він не склав екзамен. В цьому випадку підсумкова оцінка складається лише з результатів поточного контролю, яка і фіксується в екзаменаційній відомості.

3. Здобувачі вищої освіти, які за сумарним результатом поточного і підсумкового контролю у формі екзамену набрали від 21 до 59 балів (включно), після належної підготовки мають право повторно скласти екзамен.

Перескладання екзамену з дисципліни дозволяється двічі (вдруге – комісії). У загальному підсумковому оцінюванні рівня результатів освітньої діяльності цих здобувачів вищої освіти враховується результат поточного контролю рівня знань, умінь та навичок.

Здобувачі вищої освіти, які за сумарним результатом поточного і підсумкового контролю у формі екзамену набрали менше 21 бала, не допускаються до повторного складання екзамену.

Вони повинні вивчати освітній компонент за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи, після чого здобувач вищої освіти допускається до перескладання екзамену.

Зміст даного пункту розповсюджується на здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання.

4. Порядок повторного проходження контрольних заходів та повторного вивчення освітнього компоненту регулюється Положенням про порядок повторного проходження контрольних заходів та повторного вивчення дисципліни.

Освітній процес в Університеті відбувається за такими формами:

- 1) навчальні заняття;
- 2) самостійна робота;
- 3) практична підготовка;
- 4) контрольні заходи.

Основними видами навчальних занять в Університеті є:

- 1) лекція;
- 2) лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне, факультативне заняття;
- 3) контактне заняття;
- 4) консультація.

Лекція – це основна форма проведення навчального заняття, що є логічно довершеним, науково обґрунтованим і систематизованим викладом певного наукового чи науково-методичного питання, ілюстрованим за

необхідності засобами наочності та демонстрацією результатів досліджень.

Лекція покликана формувати у здобувачів вищої освіти основи знань з певної наукової галузі, а також визначати напрям, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять і самостійної роботи здобувачів вищої освіти з відповідного освітнього компонента.

Лекція повинна охоплювати все нове, що є в законодавчих та інших нормативно-правових актах, у фаховій і навчальній літературі, висвітлювати динаміку змін та актуальні проблемні питання. У процесі викладення лекційного матеріалу можуть використовуватися результати науково-дослідної роботи лектора і викладачів кафедри, лекція повинна мати проблемний характер.

Практичне заняття – це організаційна форма навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд здобувачами вищої освіти окремих теоретичних положень освітнього компонента і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом виконання практичних завдань.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти – це форма організації освітнього процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачами вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі освітньої програми і послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця.

У ході самостійної роботи здобувачів вищої освіти має перетворитися на активного учасника освітнього процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Самостійна робота – основний засіб оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, визначається навчальним планом і становить, як правило, не менше як $1/3$ і не більше як $2/3$ загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретного освітнього компонента.

Науково-дослідницька робота – це форма організації наукової та дослідницької роботи здобувачів вищої освіти, за якої вони залучаються до активної самостійної (або під керівництвом викладача) науково-дослідницької діяльності для формування наукового світогляду, розвитку науково-дослідних умінь, навичок творчого вирішення практичних завдань; це форма сприяння молодим дослідникам в опануванні методології та методів наукового пошуку.

Науково-дослідницька робота здобувачів вищої освіти в Університеті відбувається за трьома основними напрямками: науково-дослідницька робота в освітньому процесі; науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти у позанавчальний час; науково-організаційні заходи – конференції, конкурси, олімпіади та ін.

Науково-дослідницька робота здобувачів вищої освіти у освітньому процесі є обов'язковою і визначається навчальними планами і робочими навчальними планами (спеціальні лекційні курси з основ наукових досліджень, різні види навчальних занять з елементами наукових досліджень тощо).

Виконання науково-дослідницької роботи у процесі вивчення освітніх компонентів відбувається за умов оптимального співвідношення репродуктивних і творчих завдань, індивідуальних і колективних форм організації процесу навчання, максимального насичення занять ситуаціями спільної творчої діяльності.

Науково-дослідницька робота здобувачів вищої освіти у позанавчальний час є ефективним засобом об'єктивного вияву обдарованої студентської молоді, реалізації її творчих здібностей, стимулювання потреби у творчому оволодінні знаннями, активізації навчально-пізнавальної діяльності.

Індивідуальне завдання – одна з форм самостійної роботи здобувачів вищої освіти, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей здобувачів вищої освіти і має на меті поглиблення, узагальнення і закріплення знань, які здобувачі вищої освіти одержують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

До індивідуальних завдань належать такі: підготовка рефератів, есе, виконання розрахункових, графічних робіт, аналіз практичних ситуацій, підготовка реферативних матеріалів із фахових публікацій, власні дослідження до конференцій, участь в олімпіадах тощо.

Види індивідуальних завдань, терміни їх видачі, виконання і захисту встановлюються кафедрою.

Індивідуальні завдання виконуються здобувачами вищої освіти самостійно з одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання робіт з комплексної тематики кількома здобувачами вищої освіти.

Результати роботи в семестрі оцінюються за 100 бальною системою з подальшим переведенням у 4-бальну та систему ECTS за наступною шкалою:

Розподіл балів, які отримують здобувачі денної форми навчання:

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

В т.ч.: 20 (8*1,35) балів - знання, уміння та навички, продемонстровані на аудиторних заняттях систематичність та активність роботи на практичних заняттях ; 10 (8*0,65) балів - виконання завдань для

самостійної роботи відповідної теми;

10 балів (2*5) модульні
контрольні роботи

5 балів науково-дослідницька
робота

5 балів професійні комунікації за
компонентом

Усього 50 балів за поточний
контроль.

Розподіл балів, які отримують здобувачі заочної форми навчання

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

T1, В т.ч.: 10 балів (4*2,5)

- знання, уміння та навички, продемонстровані на аудиторних заняттях систематичність та активність роботи на семінарських заняттях ; 20 балів - виконання і захист завдань для самостійної роботи;

10 балів (2*5) модульні контрольні роботи

5 балів науково-дослідницька
робота

5 балів професійні комунікації за
компонентом

Максимальна кількість балів за поточним контролем складає 50 балів.

Критерії оцінювання відповіді на семінарських
заняттях

Оцінка «відмінно»

Відповідь здобувача базується на самостійному творчому мисленні. Знання питання, належне висвітлення питання, вміння скласти тезисний план відповіді і вміло користуватись понятійним апаратом. Відповідь грамотно та логічно побудована. Здобувач без зволікань дає відповідь на основні та додаткові питання. Програмний матеріал засвоєно повністю. Ґрунтовні знання першоджерел, нормативно - правових актів, вміння робити узагальнення та висновки, використовуючи додаткову літературу.

Оцінка «добре»

Відповідь здобувача базується на самостійному аналізі даного питання. Належні знання структури тексту, висвітлення матеріалу - грамотно по суті. Добре засвоєння програмного матеріалу, володіння навичками і засобами виконання практичних завдань. Можливі несуттєві неточності в поясненні деяких не основних питань. Знання першоджерел, нормативно-правових актів

та іншої літератури.

Оцінка «задовільно»

Відповідь здобувача ґрунтується на рівні репродуктивного мислення. Слабкі знання структури курсу, допускає помилкові тлумачення термінів, формулювань. Спостерігається порушення послідовності у висвітленні питання. Засвоєно лише основну частину програмного матеріалу. Не достатньо володію знаннями понятійного апарату, нормативно-правового матеріалу, навичками узагальнення та висновків.

Оцінювання семестрової роботи студента здійснюється в межах 100 балів.

Результати роботи в семестрі оцінюються за 100 бальною системою з подальшим переведенням у 4-бальну та систему ECTS за наступною шкалою:

Оцінка за шкалою, що використовується в ДУЕТ	Оцінка за національною шкалою	Оцінка у формі заліку (для вибіркових дисциплін)	Оцінка за шкалою ECTS
90-100	Відмінно	зараховано	A
80-89	Добре	зараховано	B
70-79			C
66-69	Задовільно	зараховано	D
60-65			E
21-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано — з можливістю повторного складання заліку	FX
0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано — з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ

1. У чому полягає предмет психології, і як він змінювався з розвитком науки?
2. Які психічні властивості людини розрізняють у сучасній психології, і яку роль вони відіграють у формуванні особистості?
3. Які природжені фактори впливають на розвиток здібностей людини, і як вони взаємодіють із середовищем?
4. Як можна визначити сучасну психологію як науку, і які її основні напрями дослідження?
5. Які пізнавальні психічні процеси формують основу людського мислення, і як вони взаємопов'язані?
6. Що таке самосвідомість, і які її основні характеристики в психології?
7. Що таке сприймання в психології, які його основні характеристики та відмінності від відчуття?
8. Що таке увага в психології, і які її основні функції?
9. Яку властивість уваги застосовують водії?
10. Що таке навичка і як вона формується?
11. Чим відрізняється уміння від навички?
12. Як можна визначити свідому діяльність людини, спрямовану на створення матеріальних і духовних благ?
13. Які види потреб існують за їхнім походженням?
14. Які складові виділяють у мотиваційному підході до аналізу діяльності?
15. Що таке акцентуація характеру та які її основні види?
16. До якої групи рис характеру належать такі риси: індивідуалізм, колективізм (товариськість, чуйність, повага до інших) та їхні протилежності (замкнутість, черствість, грубість, зневага до людей)?
17. Що є основою для формування характеру людини?
18. Яка якість індивіда не може виникнути поза суспільством?
19. Що таке соціалізація особистості?
20. Як називається неповторне співвідношення особистих рис та особливостей людини?
21. Які рівні розвитку людини як біосоціальної істоти виділяють?

22. Які основні індивідуальні психологічні особливості особистості та скільки їх існує?
23. Що означає поняття "каркас особистості"?
24. Який тип темпераменту характеризується загальною рухливістю, пристрасною віддачею справі, бурхливими емоціями, різкими змінами настрою та нерівноваженістю?
25. Скільки існує психотипів особистості?
26. Як називається процес становлення стійких психологічних утворень особистості під впливом об'єктивних і спеціально створених умов, коли її дії та вчинки стають звичними та визначають типову модель поведінки?
27. Як називають психологічні якості людини, що виділяють її з маси інших людей?
28. Назвіть скільки існує ознак вольового акту?
29. Ознаками якого прояву людини є розвинені суспільні зв'язки, сформована свідомість, активність та відповідальність?
30. Що таке тест у психологічному дослідженні?
31. Як називається дослідження, що передбачає тривале та систематичне спостереження і вивчення одних і тих самих людей для аналізу їхнього психічного розвитку на різних етапах життєвого шляху?
32. Назвіть усі характеристики свідомості.
33. Як називається порушення пам'яті людини, що проявляється у її послабленні?
34. За якими принципами НЕ функціонує пам'ять людини згідно з теорією асоціанізму?
35. Як називається позитивний вплив існуючої навички на формування нової?
36. Як називається негативний вплив раніше сформованої навички на формування нової?
37. таке ММРІ (Мінесотський багатоаспектний особистісний опитувальник) і для чого він використовується?
38. Що дозволяє встановити застосування особистісних опитувальників?
39. Які загальні ознаки характерні для проєктивних методик?
40. Як сучасна психологія розглядає інтелект?

41. Що таке емоційний інтелект?
42. До якої групи почуттів належать інтерес, розчарування, прикрість?
43. У чому полягає принципова відмінність між емоціями та почуттями?
44. Який мисленнєвий процес полягає в об'єднанні частин або властивостей в єдине ціле?
45. Як називаються спеціальні прийоми, що полегшують запам'ятовування?
46. Який з пізнавальних процесів полягає у відображенні в корі головного мозку людини цілісних предменів, об'єктів і явищ, які безпосередньо діють на органи чуття людини?
47. Як по-іншому називається пізнавальна сфера особистості?
48. Які ви знаєте пізнавальні процеси?
49. Як називається надмірне вираження окремих рис та поєднання їх у межах однієї поведінки?
50. Які індивідуально-психологічні властивості є природженими?
51. Яка складова афективної сфери людини може виступати як прояв емоцій, психічний стан або почуття?
52. Які функції виконує воля людини?
53. Який психічний стан характеризується як психічне захворювання?
54. Що таке психічний стан? Які психічні стани існують?
55. Які види почуттів ви знаєте? Перерахуйте, та опишіть.
56. Як називається короткочасна (миттєва) реакція людини на подразник, що сигналізує про задоволення чи незадоволення?
57. У чому полягає взаємозв'язок мови та мислення?
58. До якої характеристики уяви належить мрія?
59. Що є основою класифікації уяви на зорову і слухову?
60. Як називається увага, що зосереджується на об'єкті завдяки його особливостям?
61. Назвіть правильну відповідність етапів розвитку психології та їх характеристик.
62. Назвіть вид мислення, який опирається на безпосереднє сприймання предметів, реальне перетворення в процесі дій з предметами?

63. Який вид мислення, пов'язаний з безпосередніми руховими діями та сенсорним сприйняттям?
64. Які зовнішні прояви психічної діяльності людини є?
65. Як називається активне втручання дослідника в діяльність досліджуваного з метою створення умов для встановлення психологічного факту?
66. Що є спільним для наукового психологічного і стихійно-емпіричного дослідження?
67. Що є передумовою для виникнення здібностей?
68. Як називається здатність керувати своїми емоціями в критичних ситуаціях?
69. В чому заключається мотивація творчості?
70. До чого призводить надлишок емоцій?
71. Що може сприяти натхненню?
72. Коли самореалізації стає можливою?
73. Які риси характеру НЕ притаманні людині педантичного типу акцентуації?
74. Які основні етапи творчої діяльності людини?
75. Які компоненти виділяють у кожній дії?
76. Які складові діяльності виділяє мотиваційний підхід до її аналізу? Опишіть їх та поясніть їхню взаємодію.
77. Як називається процес переходу від зовнішньої дії до внутрішньої?
78. Як називається перехід внутрішніх психічних актів у зовнішній план, в конкретну предметну діяльність?
79. В чому виявляються розумові дії?
80. За якими принципами функціонує пам'ять людини згідно теорії асоціанізмів?
81. Які складові аналізатору?
82. Яка увага є найефективнішою для навчального процесу?
83. Як суспільні умови впливають на розвиток здібностей особистості? Наведіть приклади з історії, психології або власного досвіду.
84. Про що свідчить екстернальний локус контролю?
85. Яку роль відіграє аперцепція у процесі сприймання? Як вона впливає на розпізнавання образів у неоднозначних зображеннях?

86. Що таке когнітивне упередження першого враження? Як воно впливає на сприйняття людей, явищ та речей?
87. Що таке концепція креативного мислення? Які її основні характеристики та етапи?
88. Що таке концепція уваги? Які основні теорії пояснюють механізм уваги та її функції?
89. Як визначається воля в психології? Які основні підходи до її розуміння?
90. Опишіть метод «Репертуарних решіток» Дж. Келлі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна:

1. Туриніна О.Л. Практикум з психології. Навчальний посібник . - К.: МАУП, 2007.- 328 с: іл. (Ресурс Internet).
2. Практикум із загальної психології: робочий зошит. Методичні рекомендації до лабораторних занять з курсу «Практикум із загальної психології». У 2-х частинах / Укладачі: Портницька Н.Ф., Гречуха І.А., Литвинчук А.І., Можаровська Т.В., Хоменко Н.В./ За редакцією Портницької Н.Ф. - Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2016. - 270 с. . (Ресурс Internet).
3. Моначин І.Л. Зошит для лабораторних робіт з курсу «Практикум з загальної психології» для студентів заочної форми навчання спеціальності «Психологія».- Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015.- 88 с. (Ресурс Internet).
4. Методичні вказівки щодо практичних і самостійних робіт з навчальної дисципліни «Практикум з загальної психології» для студентів денної форми навчання зі спеціальності 053 «Психологія» освітнього ступеня «Бакалавр»/ Укладач: Р.М. Білоус. - Кременчук, 2019.- 50 с. . (Ресурс Internet).

Додаткова:

1. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. «Словарь-справочник по психологической диагностике. - К.: Наукова думка, 1989.
2. Чумак О. О. Загальна психологія: навчальний посібник для організації навчальної роботи з курсу загальної психології для студентів, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем „бакалавр” психологічних і непсихологічних спеціальностей / О. А. Чумак ; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. - Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013, 382 с.
3. Варій М. Й. Загальна психологія. Навчальний посібник / 2-ге видан., випр. і доп. - К.: «Центр учбової літератури», 2007. 968 с
4. Загальна психологія: Навч. посібник / за ред. Л. Долинської, О. Скрипченко. - К., 1999. - 463 с.
5. Загальна психологія / За заг. ред. С.Д. Максименка. Підручник. - Вінніця, 2004. - 704 с.
6. Загальна психологія. Підручник / Р.В. Павелків К., 2013. - 576 с.
7. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. - К.: Вища школа, 2004 - 487 с.
8. Психологія / За ред. Ю. Л. Трофімова - К.: Либідь, 1999.